

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17883/2023
21.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник адвокат Миле Петковић из ..., против туженог „Generali osiguranje Srbija“ а.д.о. Београд, кога заступа пуномоћник Бранкција Орловић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3850/22 од 09.03.2023. године, у седници одржаној 21.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против става првог, дела става другог изреке у одбијајућем делу захтева и става четвртог изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3850/22 од 09.03.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиле изјављена против става трећег изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3850/22 од 09.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зајечару П 8/2022 од 27.09.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је захтев тужиле да јој тужени на име накнаде нематеријалне штете исплати: износ до 2.000.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од 1.500.000,00 динара на име претрпљеног страха, износ од 1.500.000,00 динара на име претрпљених душевих болова због умањења опште животне активности, износ од 1.000.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености, са законском затезном каматом од 17.11.2020. године до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиле којим је тражила да јој тужени на име накнаде материјалне штете исплати износ од 10.500,00 динара на име састава одштетног захтева од 17.03.2017. године са траженом законском затезном каматом и да јој на име састава три приговора и то дана 19.04.2017. године, дана 01.06.2017. године и дана 19.10.2017. године исплати износ од по 33.000,00 динара са траженом законском затезном каматом. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 386.197,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3850/22 од 09.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Вишег суда у Зајечару П 8/2022 од 27.09.2022. године у ставу другом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Зајечару П 8/2022 од 27.09.2022. године у ставу првом изреке у делу који се односи на накнаду накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове, страх и душевне болове због наружености и обавезан тужени „Generali осигурање Србија“ а.д.о. Београд да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете исплати: износ до 160.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова, износ од 130.000,00 динара на име претрпљеног страха, износ од 100.000,00 динара на име претрпљених душевих болова због наружености, све са законском затезном каматом од 27.09.2022. године до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, док је тужбени захтев тужиље преко досуђеног износа том пресудом, а до траженог износа од 2.000.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, 1.500.000,00 динара на име претрпљеног страха и 1.000.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења, одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, укинута је пресуда Вишег суда у Зајечару П 8/2022 од 27.09.2022. године, у ставу првом изреке, у делу који се односи на накнаду нематеријалне штете на име претрпљених душевих болова због умањења опште животне активности и у том делу тужба тужиље је одбачена. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 182.500,00 динара у року од 15 дана од пријема преписа пресуде са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. а у вези члана 294. став 1. тачка 2. ЗПП и због погрешне примене материјалног права, побијајући другостепену пресуду у ставу првом, ставу другом у делу којим је одбијен тужбени захтев, у ставу трећем и ставу четвртим изреке пресуде.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија делимично неоснована, а делимично недозвољена.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се истичу и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 294. став 1. и 2. ЗПП, а које повреде по налазу Врховног суда не стоје.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је 03.11.2016. године у ... задобила тешке телесне повреде у саобраћајној незгоди коју је проузроковао ББ управљајући путничким возилом осигураним код туженог који је одговоран за штету произроковану трећим лицима по полиси осигурања број Тужиљи је најпре клинички лечена на дечијој хирургији КЦ „Ниш“ од 14.11.2016. године до 23.11.2016. године, којом приликом јој је хирушки збринут прелом десне надлактине кости фиксацијом остеосинтетског материјала (уградњом плочице). Након тога упућена је на кућно лечење. Третман рехабилитације КЦ „Ниш“ спроводио се почев од 17.01.2017. године. Крајем јануара 2017. године, остеосинтетска плочица на десној надлактици је пукла, због чега је дана 01.02.2017. године извршена реинтервенција и постављена друга плочица. Средином фебруара месеца 2017. године тужиља је отпуштена са Клинике за рехабилитацију КЦ у Нишу, а од априла 2017. године ишла је на физикалну терапију у Дом здравља у Марта месеца 2019. године приликом шетања пса, код тужиље је дошло до пуцања остеосинтетског материјала након чега је поново

оперисана, те јој уграђен остеосинтетски материјал на месту првобитног прелома, а потом је подвргнута поновној рехабилитацији. Тужили је у вансудском поступку пред осигуравајућим друштвом по одштетном захтеву дана 31.03.2017. године исплаћен износ 660.000,00 динара и то на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове 140.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 120.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности износ од 300.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености износ од 100.000,00 динара. Адвокату тужиље Петру Ракочевићу из ... исплаћен је износ од 6.000,00 динара на име састава одштетног захтева. Према налазу и мишљењу Завода за судску медицину у Нишу од 27.08.2019. године утврђено је да је тужилца приликом незгоде задобила повреду десне надлактине кости, прелом костију леве половине карличног појаса (прелом бедралне и седалне кости и леве половине крсне кости) и потрес мозга, које се повреде квалификују као тешка телесна повреда. Због повреде тужилца је трпела физичке болове јаког интензитета око десетак дана, средњег интензитета око 25 дана и лаког интензитета око месец и по дана, док је у преосталом временском периоду од око три месеца трпела повремене физичке болове средњег и јаког интензитета, при чему су физички болови лаког интензитета били учесталији и дуже трајали, док су болови средњег интензитета били ређи и краће трајали у углавном били провоцирани спољашним факторима. Због прелома десне надлактине кости 2019. године, као и оперативног збрињавања тужилца је поново трпела физичке болове јаког интензитета око 2-3 дана, средњег интензитета од 5 до 7 дана и лаког интензитета око 15 дана. Приликом критичног догађаја трпела је примарни страх јаког интензитета – са елементима паничног страха од смрти, који је потрајао и током транспорта и примарног медицинског збрињавања у Општој болници у ... (изузев у периоду краткотрајног губитка свести). У периоду након тога, а потом наредних 3 до 5 дана трпела је примарни страх јаког интензитета који је заменио секундарни страх јаког интензитета у трајању од десетак дана. Након поновне операције и тромесечног лечења осетила је секундарни страх око 15 дана, а након тога секундарни страх лакшег интензитета. Код тужилце је дошло до умањења опште животне активности око 30%, али период лечења и рехабилитације још није завршен. Код исте је промењен њен естетски изглед и на граници је лаког и средњег интензитета. Потребно је извршити још једну интервенцију везано за уклањање остеосинтетског материјала, што значи да ће она трпети физичке болове и страх у наредном периоду приликом операције, али то се може проценити тек након окончања физикалних процедура, када ће се и утврдити који је обим умањења њене опште животне активности.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је одбио тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете. Ово из разлога што из налаза и мишљења лекарске струке произлази да лечење и рехабилитација код тужилце још увек није завршено и имајући у виду да је тужили на име накнаде наматеријалне штете већ исплаћен одређени новчани износ. Везано за накнаду материјалне штете првостепени суд је закључио да је евидентно да је у вансудском поступку пуномоћнику тужилце исплаћено 6.000,00 динара 19.06.2019. године. Тужилца није приложила доказе да је имала остале материјалне трошкове, који су узроковали умањење њене имовине.

Апелациони суд није прихватио овако правну аргументацију првостепеног суда налазећи да је у току поступка утврђено да је тужилца трпела физичке болове, страх и да постоји умањење опште животне активности, па имајући у виду да је у вансудском поступку истој исплаћен део нематеријалне штете од 660.000,00 динара, али да тужили сходно члану 154. и члану 200. ЗОО треба досудити и додатну одговарајућу накнаду на име нематеријалне штете, па је преиначио првостепену пресуду у том делу (везано

за претрпљени страх, физички бол и душевну бол због естетске наружености) и досудио износе ближе озанчене у ставу другом изреке побијане пресуде, док је у преосталом делу тужбени захтев одбио. Ценећи првостепену одлуку везано за накнаду материјалне штете другостепени суд је прихватио аргументацију првостепеног суда, али је закључио да су материјални трошкови које је тужила имала везано за наплату штете у вансудском поступку од стране туженог исплаћени (њеном адвокату) у висини од 6.000,00 динара, а осим тога тужила није доказала да је имала друге трошкове везано за ту врсту штете. Није доказала да је свом адвокату исплатила трошкове које потражује, тј. није ни доказала да је наступило умањење њене имовине.

У погледу тужбеног захтева тужиле за накнаду нематеријалне штете због умањења опште животне активности, другостепени суд је закључио да је првостепени суд правилно утврдио чињенично стање, али да је донео погрешну одлуку, налазећи да је тужбени захтев у том делу преурањен, обзиром да лечење и рехабилитација још нису завршени, те да је било неопходно тужбу у том делу захтева одбацити, па је одлучио као у ставу трећем изреке.

Сходно одлуци о главној ствари тужили су досуђени трошкови у износу од 182.500,00 динара.

По оцени Врховног суда, правилна је одлука другостепеног суда, јер је правилно закључио, да тужили сходно члану 200. ЗОО припада додатна накнада нематеријалне штете у износу који је досуђен. Чињеница, да код тужиле није завршен процес рехабилитације и лечења, не значи да тужила за до сада претрпљени физички бол, претрпљени страх и естетску наруженост нема право на накнаду. Досуђени износи накнаде нематеријалне штете као вид сатисфакције су адекватни и у складу са износима који се досуђују у оваквим случајевима.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужила је изјавила ревизију и у односу на став три изреке другостепене пресуде којом је укинута првостепена пресуда и одбачена тужба. Према члану 403. став 2. тачка 3. ЗПП прописано је да је ревизија увек дозвољена ако је другостепени суд усвојио жалбу, укинуо пресуду и одлучио о захтевима странака. У случају када се укине првостепена пресуда и тужба одбаци спор није мериторно окончан. Одлука у том делу по својој суштини представља решење па се у том случају о ревизији одлучује применом члана 420. ЗПП. У таквој ситуацији, како се ради о одлукама којима се одлучује о захтевима странака и поступак правноснажно не окончава то ревизија није дозвољена (што је у сагласности са закључком усвојеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 02.06.2020. године).

Сходно напред изнетом, на основу члану 420. став 1. у вези члана 413. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**